

Miljøministeriet
Slotsholmsgade 12
1226 København K
mim@mim.dk / jubra@mim.dk

DANSKE
REGIONER

04-08-2021
EMN-2021-00159
1451675
Helen Lundgaard

Bemærkninger til lovgennemgang – j.nr. 2021-4675

Danske Regioner kvitterer for invitationen til at deltage i arbejdet med Miljøministeriets lovgennemgang som led i udmøntningen af den politiske aftale om en natur- og biodiversitetspakke. Vi ser frem til at deltage i arbejdet og sender i første omgang vores bemærkninger til fase 1 og fase 2 samt et par generelle tilføjelser.

Om regionernes rolle inden for natur og biodiversitet

Regionerne har en interesse i naturområdet i kraft af de nært beslægtede regionale myndighedsopgaver inden for råstofloven og jordforureningsloven.

Erhvervsfremmeloven giver desuden regionerne til opgave at udarbejde regionale udviklingsstrategier samt realisere den ønskelige fremtidige udvikling i regionen, som beskrevet i den regionale udviklingsstrategi, for eksempel udviklingen i regionernes grønne og blå områder. Hjemlerne til at implementere de regionale udviklingsstrategier er fastlagt i en række forskellige lovgivninger, hvoraf de mest relevante i forhold til natur og biodiversitet er:

- Naturbeskyttelsesloven;
- Miljøbeskyttelsesloven;
- Planloven;
- Råstofloven;
- Jordforureningsloven;
- Lov om den Danske Klimaskovfond;
- Lov om Landdistriktsfonden.

Klimatilpasning er derudover et regionalt interesseområde. Regionerne har i årevis haft udviklingssamarbejder med bl.a. kommuner, forsyningsselskaber og videninstitutioner om helhedsorienteret, vandoplandsbaseret klimatilpasning. Det sker inden for rammen af både de regionale udviklingsstrategier og regionernes miljøopgaver.

DANSKE REGIONER
DAMPFÆRGEVEJ 22
2100 KØBENHAVN Ø
+45 35 29 81 00
REGIONER@REGIONER.DK
REGIONER.DK

Fase 1

Vi har ingen konkrete bemærkninger, men ser frem til at deltage i processen.

Fase 2

Ministeriet lægger op til, at lovgennemgangens fase 2 bl.a. indeholder følgende elementer: Naturzoner, biodiversitet i det åbne land, naturbeskyttelse på land, den marine naturbeskyttelse, regelforenkling, formålsbestemmelser. Ministeriet inviterer endvidere interessenterne til, at interessenterne indsender andre forslag end de nævnte, som kan indgå i lovgennemgangens fase 2.

Danske Regioner vurderer, at det nuværende kommissorium er for smalt. Det skyldes, at der er lovgivning uden for Miljøministeriets ressort, der også bør inddrages. Vi foreslår, at lovgennemgangen bredes ud til andre, relevante ressortministerier, f.eks. Indenrigs- og Boligministeriet ift. planloven. Vi foreslår endvidere, at lovgennemgangen kigger nærmere på mulighederne for at fremme biodiversitet inden for råstofloven, relevant lovgivning med betydning for grund- og overfladevand, klimatilpasning og multifunktionel jordfordeling som led i udtagning af lavbundsområder.

Planloven

Danske Regioner finder, at det er yderst relevant at indtænke planloven mere aktivt som et instrument i forhold til at fremme natur og biodiversitet i en samlet helhedsorienteret planlægning og udvikling af Danmarks arealer. Danske Regioner anbefaler derfor, at Miljøministeriet tager natur- og biodiversitetsaspektet op over for Indenrigs- og Boligministeriet i forbindelse med den kommende revision af planloven. Planloven kan udgøre et samlende overblik på tværs af sektorer og samtidig udgøre et værktøj for tværgående planlægning. I forhold til at fremme dansk biodiversitet ser Danske Regioner, at multifunktionalitet og bedre udnyttelse af arealer er nøglen.

Råstofloven

Færdiggravede råstofgrave har potentiale for udvikling af næringsfattige naturtyper, som ellers har vanskelige vilkår i det opdyrkede danske landbrugsland.

Anvendelse af arealet efter gravning fastlægges i en efterbehandlingsplan, som indvinder skal udarbejde i forbindelse tilladelsen til at grave. Planlægning af efterbehandlingen sker i dialog med lodsejer, indvinder, kommune og region, men som udgangspunkt er det lodsejeren, der bestemmer, hvad arealet skal anvendes til efter endt gravning.

Regionen har således ikke hjemmel til at stille krav om, at råstofgrave reetableres til natur. En gennemgang af tilladelser givet i 2019 har vist, at næsten to ud af tre råstofgrave planlægges reetableret til natur efter endt gravning. I ældre tilladelser er andelen formentlig noget mindre.

Af hensyn til den samlede planlægning af natur og biodiversitet ville det være ideelt, at regionen kunne fastlægge retningslinjer for efterbehandling af arealer allerede ved udlæg af råstofgraveområder. Herved kunne der lægges en sammenhængende plan for udvikling af natur og biodiversitet i større områder.

Grundvand

Regionerne investerer hvert år flere hundrede millioner kroner i at beskytte grundvandet mod forurening fra punktkilder. Men grundvandsbeskyttelse kan også omfatte omlægning af landbrugsarealer til arealanvendelse, der giver mindre belastning med kvælstof og eliminerer anvendelsen af pesticider. Når tilførslen af næringsstoffer reduceres, og pesticiderne udelukkes, bliver mulighederne for landbrugsdrift begrænsede, mens mulighederne for natur bliver meget bedre. Det bør udnyttes til fremme af natur og biodiversitet.

Allerede med de boringsnære beskyttelsesområder (BNBO) er der potentiale for at etablere små biotoper. Der kan imidlertid også være behov for at beskytte de arealer, hvor grundvandet dannes, og her er der generelt tale om højbundslande, hvor der er mulighed for overdrevsnatur eller skov. Ved en samlet planlægning af arealanvendelsen i det åbne land kan disse mulige synergier langt bedre udnyttes.

Overfladevand

Natur og biodiversitet bør skrives ind i vandløbslovens formål.

Klimatilpasning

Selvom lovgennemgangen foretages på eksisterende lovgivning, så mener vi, at det vil være relevant at indtænke den kommende nationale klimatilpasningsplan i arbejdet, fordi der er potentielle synergier såvel som konflikter mellem naturhensyn og klimatilpasning. Danske Regioner anbefaler en helhedsplanlægning for samlede vandoplande og kyststrækninger, der bl.a. skal forholde sig til biodiversitet.

Multifunktionel jordfordeling

Miljøministeriet har sammen med Fødevarerministeriet et delt ansvar for at administrere lavbundslandsordningerne, m.fl. Her indgår bl.a. jordfordeling som instrument. For at skabe god synergi imellem hensyn til erhverv, klima, miljø og natur bør multifunktionalitet være en ledetråd for hele udtagningsindsatsen. Jordfordeling er et vigtigt værktøj ift. at opnå alsidige mål og skabe en balance mellem benyttelse og beskyttelse. Der bør tilsigtes den størst mulige synergi ved jordfordelingsprojekter i sammenhæng med udtagning og vådlægning af landbrugsjord. Disse synergier kan bestå i vandopbevaring som led i klimatilpasning, reduktion af næringsstoffer i overfladevandet, fx kvælstof og fosfor, forbedret biodiversitet, rekreativ anvendelse eller drivhusgas-

reduktion. For at disse målsætninger skal give mening, så er det nødvendigt at jordfordeling og udtagning af lavbundjorde sker for samlede vandoplande på tværs af administrative grænser.

Generelle bemærkninger

Danske Regioner mener, at det kan være gavnligt for Miljøministeriet såvel som andre interessenter, at der bliver udarbejdet et overblik over, hvordan Danmark er retsligt forpligtet på naturområdet i henhold til internationale konventioner og definitioner (f.eks. i FN og EU).

For Danske Regioner er det derudover vigtigt, at en lovgennemgang ikke fører til en forringelse af det eksisterende beskyttelsesniveau for natur og biodiversitet. En gennemgang af lovgivningen bør i den forbindelse foretages med øje for at inkludere generelle formålsbestemmelse til gavn for natur og biodiversitet.

Venlig hilsen

Vicedirektør Tommy Kjelsgaard